

unus ex discipulis eius andreas frater
simonis petri. Est puer unus hic: qui
habet quinque panes ordeaceos et duos
piscis. Sed hec quod sunt inter tantos. Di-
xit ergo ihesus. Facite homines disci-
bere. Erat autem secum mulier in loco. Dis-
cubuerunt ergo viri numero quasi quinquaginta
milia. Accepit ergo ihesus panes: et
cum gratias egisset distribuit discum-
bentibus. Similiter et de piscibus qua-
tum volebat. Ut autem impleti sunt:
dixit discipulis suis. Colligite quod super-
uerant fragmenta ne pereant. Colle-
gerunt ergo: et impleverunt duodecim co-
phinos fragmentorum ex quinque pani-
bus ordeaceis et duobus piscibus: quod
superfuerat hijs qui manducaverant. Illi
ergo homines cum vidissent quod fecerat
signum dicebant. Quia hic est vere propheta:
qui venturus est in mundum. Ihesus
ergo cum cognovisset quia venturi essent
ut raperent eum et facerent eum regem: su-
git iteque in montem ipse solus. Ut autem
secundo factum est: descenderunt discipuli eius
ad mare. Et cum ascendissent navim:
venierunt trans mare in capharnaum.
Et tenebre iam facte erant: et non vene-
rat ad eos ihesus. Mare autem vento
magnifico flante surgebat. Cum remi-
gassent ergo quasi stadia viginti quin-
que aut triginta: viderunt ihesumambu-
lantem supra mare: et proximum navis fi-
eri: et timuerunt. Ille autem dixit eis. Ego
sum: nolite timere. Voluerunt ergo acci-
pere eum in navim: et statim navis
fuit ad terram quam ibant. Altera die tur-
ba que stabat trans mare vidit quod na-
vricula alia non erat ibi nisi una: et quod
non introisset cum discipulis suis ihe-
sus in navim: sed soli discipuli eius ab-
sente. Alie vero superaverunt nautes a tri-
buitate iuxta locum ubi manducaverant

panem: gratias agentes deo. Cum ergo
vidisset turba quia ihesus non esset ibi
neque discipuli eius ascenderunt in navi-
culas: et venerunt capharnaum querentes
ihesum. Et cum invenissent eum trans
mare: dixerunt ei. Rabbi: quando hic
venisti? Respondit eis ihesus: et dixit.
Amen amen dico vobis: quoniam me
non quia vidistis signum: sed quia man-
ducastis ex panibus: et saturati estis.
Operamini non cibum qui perit: sed
qui permanet in vitam eternam: quem filius
hominis dabit vobis. Hunc enim pater li-
gnavit deus. Dixerunt ergo ad eum. Quid
faciamus: ut operemur opera dei? Respon-
dit ihesus: et dixit eis. Hoc est opus dei:
ut credatis in eum quem misit ille. Dixerunt
ergo ei. Quod ergo tu facis signum: ut
videamus et credamus tibi? Quid opera-
ris? Patres nostri manducaverunt
manam in deserto: sicut scriptum est. Panem
de celo dedit eis manducare. Dixit ergo
eis ihesus. Amen amen dico vobis:
non moyses dedit vobis panem de celo:
sed pater meus dedit vobis panem de celo
verum. Panis enim dei est qui de celo descen-
dit: et dedit vitam mundo. Dixerunt ergo
ad eum. Domine semper da nobis panem hunc.
Dixit autem eis ihesus. Ego sum panis
vite. Qui venit ad me non esuriet: et qui
credidit in me non sitiet unquam. Sed di-
xi vobis: quia et vidistis me: et non cre-
didistis. Quoniam quod dedit michi pater ad
me venit: et eum qui venit ad me non re-
iciat foras: quia descendi de celo non
ut faciam voluntatem meam sed voluntatem
eius qui misit me. Hec est enim voluntas eius
qui misit me: ut omnis qui dedit mi-
hi non perdam eum: sed resuscitem illum in
novissimo die. Hec est enim voluntas pa-
tris mei qui misit me: ut omnis qui viderit
filium et credidit in eum habeat vitam eternam:

et ego resuscitabo eum in novissimo die.
Murmurabant ergo iudei de illo: quia
dixisset ego sum panis vivus: qui de
celo descendi. Et dicebant. Nonne hic est
filius ioseph cuius nos novimus patrem
et matrem? Quomodo ergo dicit hic: quia
de celo descendi? Respondit ergo ihe-
sus: et dixit eis. Nolite murmurare in-
invicem. Nemo potest venire ad me:
nisi pater qui misit me traxerit eum: et
ego resuscitabo eum in novissimo die.
Est scriptum in prophetis. Exiit omnis
docibiles dei. Omnis qui audit a pa-
tre et didicit venit ad me. Non quia pa-
ter vidit quilibet: nisi is qui est a deo:
hic vidit patrem. Amen amen dico vo-
bis: qui credit in me habet vitam eternam.
Ego sum panis vite. Patres vestri man-
ducaverunt manam in deserto: et mortui
sunt. Hic est panis de celo descendens:
ut si quis ex ipso manducaverit non mo-
riatur. Ego sum panis vivus: qui de celo
descendi. Si quis manducaverit ex hoc
pane vivet in eternum. Et panis quem ego
dabo caro mea est: pro mundi vita.
Litigabant ergo iudei ad invicem dice-
tes. Quomodo potest hic nobis carnem
suam dare ad manducandum? Dixit ergo
eis ihesus. Amen amen dico vobis:
nisi manducaveritis carnem filii hominis et
biberitis eius sanguinem: non habebi-
tis vitam in vobis. Qui manducat me-
am carnem et bibit meum sanguinem: habet
vitam eternam: et ego resuscitabo eum in
novissimo die. Caro enim mea vere
est cibus: et sanguis meus vere est po-
tus. Qui manducat meam carnem et bibit
meum sanguinem: in me manet: et ego in
illo. Sicut misit me vivens pater: et ego
vivus propter patrem: et qui manducat me:
et ipse vivet propter me. Hic est panis qui de
celo descendit. Non sicut manducaverunt

patres vestri manam: et mortui sunt. Qui
manducat hunc panem: vivet in eternum.
Hec dixit in synagoga docens: in ca-
pharnaum. Multi ergo audientes ex di-
scipulis eius. Dixerunt durus est hic ser-
mo. Et quis potest eum audire? Sci-
ens autem ihesus apud semetipsum quia
murmurarent de hoc discipuli eius: dixit
eis. Hoc vos scandalizat: Si ergo vi-
deritis filium hominis ascendentem ubi
erat prius? Spiritus est qui vivificat:
carni non potest quicquam. Verba que ego
locutus sum vobis: spiritus et vita sunt.
Sed sunt quidam ex vobis qui non credunt.
Sciebat enim ab initio ihesus qui el-
sent non credentes: et quis traditurus
esset eum. Et dicebat. Propterea dixi
vobis: quia nemo potest venire ad me:
nisi fuerit ei datum a patre meo. Ex hoc
multi discipulorum eius abiierunt retro:
et iam non cum illo ambulabant. Di-
xit ergo ihesus ad duodecim. Aliquid
et vos vultis abire? Respondit ergo ei
symon petrus. Domine: ad quem ibimus?
Verba vite eterne habes. Et nos credi-
dimus et cognovimus: quia tu es christus
filius dei. Respondit eis ihesus. Nonne
ego vos duodecim elegi: et ex vobis u-
nus dyabolus est? Dicebat autem de iuda
symonis scariothis. Hic enim erat tra-
diturus eum cum esset unus ex duodecim. **VI**
Post hec autem ambulabat ihesus in
galileam. Non enim volebat in iu-
deam ambulare: quia quererent eum iudei
interficere. Erat autem in proximo dies
festus iudeorum scenophegia. Dixerunt
autem ad eum fratres eius. Transi hinc et
vade in iudeam: ut et discipuli tui videant
opera tua que facis. Nemo quippe in oc-
culto quid facit: et quoniam ipse in palam esse.
Si hec facit: manifesta te ipsum mun-
do. Neque enim fratres eius credebant